

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА РУМУНСЬКА МОВА

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (із зазначенням мови))
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: мова і література (румунська)
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

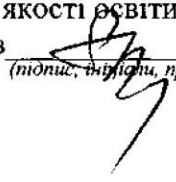

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою романо-германської філології
протокол № 5 від 18.12.2019р.

Завідувач кафедри В.Ф.Радкіна
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості освіти факультету
іноземних мов С.О.Рябушко
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Голованова Олена Михайлівна,
кандидат філологічних наук, доцент

Рецензент програми: Кісеолар Поліна Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, викладач

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	48	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр: 3-8	<i>Семінарські заняття:</i>	
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 3		
- самостійна робота: 5	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська/румунська	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Сучасна румунська мова» є зміст філологічних понять і термінів, необхідних для лінгвістичного аналізу та інтерпретації художніх текстів на уроках румунської мови в загальноосвітній школі, розуміння головних закономірностей перебігу літературного процесу.

Знання теоретичних питань будови сучасної румунської літературної мови на всіх рівнях, які показують румунську мову як систему систем, що сформувалася протягом тривалого періоду її функціонування; як творити тексти різних стилів і жанрів з дотриманням норм сучасної румунської літературної мови; як донести здобуті знання до свідомості учнів шкіл різного типу за допомогою включення в навчальний процес (лекції, семінари, практичні) передових педагогічних технологій, які можуть наслідувати студентами в наступній педагогічній роботі; як розкрити на заняттях важливості питань, що вивчаються, у процесі викладання румунської мови в школах; як формувати вміння і навички вести науково-лінгвістичні дослідження в галузі вивчення сучасного стану румунської літературної мови.

Метою вивчення дисципліни є: підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, художнього, розмовного стилів румунської мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні. Програма сприятиме активізації та поглибленню знань граматики, лексики, фразеології та стилістики сучасної ділової мови, а також розвитку та вдосконаленню вмінь і навичок роботи з текстами художнього стилю в межах сфери професійного спрямування; завершити мовну підготовку студента-філолога, об'єднати в нерозривний ланцюг лінгвістичні й літературознавчі знання, об'єднати лінгвістичні та літературознавчі концепції форми й змісту словесно-художнього твору на основі їх поглибленого синтезу, вивчення смислу, ідеї, замислу як словесно-структурного елемента художнього цілого.

Передумови для вивчення дисципліни «Сучасна румунська мова»: «Вступ до романської філології», «Країнознавство Румунії», «Вступ до мовознавства», «Загальне мовознавство», «Румунська мова: теоретичний та практичний курс», «Література Румунії», «Світова література»

Міждисциплінарні зв'язки: «Вступ до мовознавства», «Вступ до романської філології», «Загальне мовознавство», «Румунська мова: теоретичний та практичний курс», «Література Румунії», «Світова література», «Літературознавство».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. *Знання:* особливостей сучасної румунської літературної мови; теоретичних питань будови сучасної румунської літературної мови на всіх рівнях, які показують румунську мову як систему систем, що сформувалася протягом тривалого періоду її функціонування; понять «літературна мова», «мовна норма», функції мови.; мови професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики сучасної румунської літературної мови; особливостей використання багатозначних слів, паронімів та омонімів у професійному мовленні, правила написання складноскорочених слів, абревіатур, географічних скорочень; основних правил румунського правопису; синтаксичні аспекти професійного мовлення, основні форми викладу матеріалу, структуру речень і словосполучень; призначення, кваліфікацію документів, вимоги до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення.

2. *Уміння:* застосовувати знання із сучасної румунської літературної мови та суміжних філологічних дисциплін для виявлення в художньому тексті чинників (мовних засобів, одиниць) його смислового, естетичного, виховного й емоційного впливу; використовувати різні мовознавчі методи аналізу тексту: описовий, порівняльний, статистичний, семантико-стилістичний; здійснювати лінгвістичний аналіз тексту.

3. *Комунікація:* демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі; встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур.

4. *Автономність та відповідальність:* самостійно опрацьовувати різні типи джерел при виконанні індивідуальних завдань; демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Загальна характеристика фонетичної системи сучасної румунської мови.	4		4				8							
2.	Етимологічна характеристика словникового складу сучасної румунської мови.	4		4				8							
3.	Основні поняття і предмет морфології.	4		4				8							
4.	Критерії визначення частин мови та історія їх становлення.	4		4				8							
5.	Дієслово як самостійна частина мови і як система дієслівних форм.	4		4				8							

6.	Синтаксис як граматичний рівень сучасної румунської літературної мови.	4		4				8							
7.	Складне речення. Питання класифікації складних речень	4		4				8							
8.	Історичний розвиток та джерела стилістики.	4		4				10							
9.	Лінгвістичний аналіз текстів різних типів.	14		14				10							
Проміжний контроль		2	-	2											
Разом:		48		48				72							
Всього		120		48				72							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Limba română contemporană. Probleme generale.

Тема 1. Загальна характеристика фонетичної системи сучасної румунської мови.

Артикуляційно-акустична характеристика румунської вимови. Мовний апарат та створення звуків. Виникнення нових голосних (â, î, ă). Дифтонги і трифтонги в румунській мові. Склад як одиниця фонетичної системи. Румунський складоподіл.

Тема 2. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної румунської та української мов. Лексична деривація Морфемна будова українських та румунських слів. Семантико-синтаксичні способи словотвору.

Тема 3. Основні поняття і предмет морфології. Зв'язок морфології з іншими лінгвістичними дисциплінами. Слово, словоформа, парадигма у морфології. Поняття граматичної категорії. Типи граматичних категорій. Поняття граматичної форми. Способи й засоби вираження граматичного значення.

Тема 4. Система частин мови в сучасній румунській мові. Критерії визначення частин мови та історія їх становлення в румунському мовознавстві. Повнозначні частини мови і службові слова (аналітичні синтаксичні морфемі). Іменник і дієслово як центральні (основні) частини мови. Взаємозв'язок іменникової та дієслівної семантики.

Тема 5. Дієслово як самостійна частина мови і як система дієслівних форм. Граматичні особливості інфінітива (з історичним коментарем). Поділ дієслів на класи (з історичними коментарями). Загальнодієслівні граматичні категорії дієслова. Типи дієслівних утворень. Їхні граматичні ознаки та синтаксичні функції. Загальнодієслівна категорія виду, засоби її вираження. Одновидові та двовидові дієслова. Загальнодієслівна категорія стану, способи та засоби її вираження. Загальнодієслівна категорія перехідності-неперехідності, способи та засоби її вираження. Дієслівна категорія способу, засоби її вираження. Історія утворення форм умовного та наказового способів. Дієслівна категорія часу, засоби її вираження. Значення часових форм. Історія форм майбутнього та минулого часу. Дієслівна категорія особи, засоби її вираження. Дієслівні парадигми (з історичними коментарями).

Тема 6. Синтаксис як граматичний рівень сучасної румунської літературної мови. Рівні виокремлення синтаксичних одиниць. Основні одиниці синтаксису: синтаксема, словосполучення, речення. Питання про синтаксичні одиниці, більші за речення. Текст. Типи зв'язного мовлення. Речення і словосполучення як окремі синтаксичні одиниці. Речення і висловлювання. Речення і фраза.

Тема 7. Складне речення. Загальна характеристика складного речення. Засоби зв'язку предикативних частин. Питання класифікації складних речень. Складносурядні речення в сучасній румунській мові. Складносурядні речення відкритої структури. Складносурядні речення закритої структури.

Тема 8. Складнопідрядні речення, особливості їх будови. Класифікація складнопідрядних речень. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури. Складні безсполучникові речення. Питання їх класифікації. Складні безсполучникові речення відкритої та закритої структури.

Тема 9. Складні багатокomпонентні речення. Основні їх типи. Складнопідрядні речення ускладненої структури (з кількома підрядними). Складні синтаксичні конструкції з сурядним, підрядним та безсполучниковим зв'язком. Пунктуація. Принципи румунської пунктуації. Система розділових знаків.

Тема 10. Стилiстика як лiнгвiстична наука та навчальна дисциплiна. Iсторичний розвиток та джерела стилiстики. Стилiль – основоположне поняття стилiстики. Поняття норми в лiнгвостилiстицi. Стилiстичне забарвлення мовних одиниць та похiднi вiд нього

Тема 11. Ресурси стилiстики румунської мови та їх використання. Лексична, фразеологiчна та фонетична стилiстика. Граматична стилiстика i її одиницi. Стилiстичнi можливостi морфемiки та словотвору. Морфологiчнi засоби стилiстики. Стилiстичне використання синтаксичних засобiв мови

Тема 12. Функцiональна стилiстика. Проблема стилiв в румунському мовознавствi. Офiцiйно-дiловий, науковий, публiцистичний, художнiй стилiль сучасної румунської лiтературної мови.

Тема 13. Особливостi лiнгвiстичного аналізу прозового тексту.

Тема 14. Питання теорiї i практики створення тексту. Етапи створення тексту. Принципи i прийоми побудови рiзних типiв текстiв. Формування замислу, вступу, основної частини, завершення тексту.

Тема 15. Художнi тексти. Основнi ознаки художнього тексту: єднiсть об'єктивного i суб'єктивного у художньому тексті; емоцiйне спрямування художнього тексту; iдейно-образний змiст твору; образ автора; авторська точка зору; iндивiдуальний стилiль автора; композицiйно-мовленнєвi засоби органiзацiї художнього тексту.

Тема 16. Лiнгвiстичний аналіз текстiв рiзних типiв:

а). Методика здiйснення лiнгвiстичного аналізу тексту: основнi етапи лiнгвiстичного аналізу тексту; особливостi лiнгвiстичного аналізу прозового тексту; специфіка лiнгвiстичного аналізу поетичного тексту.

б). Лiнгвiстичний аналіз текстiв рiзних типiв: лiнгвiстичний аналіз наукових текстiв; лiнгвiстичний аналіз публiцистичних текстiв; лiнгвiстичний аналіз художнiх текстiв.

5.2. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кiлькiсть годин
1	Дифтонги i трифтонги в румунській мовi. Склад як одиниця фонетичної системи. Румунський складоподiл.	4
2	Лексична деривацiя Морфемна будова українських та румунських слiв. Семантико-синтаксичнi способи словотвору.	4
3	Слово, словоформа, парадигма у морфологiї. Поняття граматичної категорiї. Способи й засоби вираження граматичного значення	4
4	Повнозначнi частини мови i службовi слова (аналiтичнi синтаксичнi морфеми).	4
5	Загальнодiєслiвнi граматичнi категорiї дiєслова.	4
6	Основнi одиницi синтаксису: синтаксема, словосполучення, речення. Складне речення.	4
7	Складнопідрядні речення, особливості їх будови. Класифікація складнопідрядних речень.	4
8	Стилiль – основоположне поняття стилiстики. Стилiстичне забарвлення мовних одиниць та похiднi вiд нього	4
9	Лiнгвiстичний аналіз текстiв рiзних типiв.	14

10	Проміжний контроль	2
	Разом	48

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу	12	Усна відповідь
2.	Підготовка до практичних занять: розв'язання практичних завдань	12	Письмова та усна відповідь
3.	Підготовка до проміжного контролю.	4	Модульна контрольна робота
4.	Виконання індивідуальних завдань: -опрацювання першоджерел -виконання лінгвістичного аналізу (часткового) художнього тексту -Складання словників лінгвістичних термінів	12 18 14	Конспект першоджерел Творчі роботи, есе Словники
	Разом	72	

Тематика індивідуальних завдань

Перелік першоджерел для самостійного опрацювання

1. Toma, Ion, 2001, *Limba română contemporană*. Навч. посіб. București: CEP USM, 2001
2. Emilia Parpală, *Introducere în stilistică*, Universitaria, Craiova, 2006.
3. Constantin Parfene, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Polirom, București, 1999.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю*: практичні заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю*: модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю*: залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді доповіді та її презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає відповіді на теоретичні питання і творче завдання.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи.

1. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної румунської та української мов.
2. Синтаксис як граматичний рівень сучасної румунської літературної мови.
3. Здійснити лінгвістичний аналіз художнього тексту № 5

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
1. Опрацювання теоретичного матеріалу	5
2. Розв'язання практичних завдань	5
3. Творче завдання - есе	5
4. Опрацювання першоджерел	5
5. -Складання словників лінгвістичних термінів	5

Критеріями оцінювання *обробки матеріалів з іноземних ресурсів* є здатність студента до отримання науково-методичної інформації на іноземній мові, до аналізу та синтезу, практичного використання набутих теоретичних знань

Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу.

Критеріями оцінювання практичних завдань на уроках румунської мови є здатність студента систематизувати та використовувати набуті знання з курсу «Сучасна румунська мова» для досягнення мети уроку.

Оцінювання творчих письмових робіт з лінгвістичного аналізу текстів на уроках румунської мови здійснюється за такими критеріями: самостійність, креативність, логічна послідовність передачі інформації.

Критеріями оцінювання опрацювання теоретичного матеріалу

Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу.

Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критеріями оцінювання *модульної* контрольної роботи є: актуальність теоретичного матеріалу, варіативність обраних методів, системність, креативний підхід до виконання творчого завдання. Кожна відповідь оцінюється – в 10 балів. *Модульна* контрольна робота оцінюється в 30 б.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Toma I. *Limba română contemporană*. București, 2001
2. Constantin Parfene, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Polirom, București, 1999.
3. Emilia Parpală, *Introducere în stilistică*, Universitaria, Craiova, 2006.
4. Marcus Solomon, *Întâlnirea extremelor. Scriitori – în orizontul științei*, Paralela 45, Pitești, 2005.
5. Roman Jakobson. *Lingvistică și poetică // în vol. colectiv. Probleme de stilistică*. Editura științifică. 1964. p.83-84
6. *Analize de texte practice. Antologie*. Coord. Ion Coteanu. București. 1986. p.7-36
7. Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монограф. учебное пособие. – К.: Брама, 2004. – 336 с.
8. Golovanova E. *Analiza lingvistică a textului*. Izmail, 2013
9. D.D. Brașoveanu, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Clusium, 1997.
10. Mircea Goga, *Gramatica limbii române jară profesor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca., 1995.
11. Academia Română Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan-Al. Rosetti, *Gramatica limbii române*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 2005
12. Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, E.U.B., 2002.

10.2. Допоміжні джерела

1. Mioara Avram, *Gramatica pentru toți*, EA, București, 1986.
2. Mioara Avram, *Probleme ale exprimării corecte*, EA, București, 1987.
3. Mihail Andrei, Iulian Ghiță, *Fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, exerciții*, EDP, București, 1997.
4. Dumitru Bejan, *Gramatica limbii române. Compendiu*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1995.
5. Academia Română Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Enciclopedia limbii române*, Univers enciclopedic, București, 2006.
6. Ion Coteanu, *Gramatica de bază a limbii române*, Editura Albatros, București, 1982.
7. Iorgu Iordan, *Gramatica limbii române*, Semne, București, 2005.

8. Ion Toma, *Limba română contemporană*, Niculescu, București, 2001.
9. C. Dimitriu, *Gramatica limbii române explicată, Morfologia*, Virginia, Iași, 1994.
10. Academia Română Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Gramatica limbii române*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 2005.

10.3. Интернет-ресурси:

1. www.diacronia.ro/indexing/details/A17897/pdf
2. <https://ru.scribd.com/document/53370858/ANALIZA-DISCURSULUI-SI-LUMEA-TEXTULUI>